

Szombathelyi színészet

zés következtében halálát okozta. Sirjánál Szacsvey Imre tartott gyászbeszédet. Sirkövének, melyet 1888 nov. 1.-én lepleztek le, ez a felirata:

„Hallgat a taps, virág nem hull,
Elnémult az édes lárma,
Áldva legyen hantomon túl
Hű emléktek hold sugára”.
(E. Kovács Gyula.)

Fia: Sz. Mihály, színész, sz. 1880 ápr. 22.-én, Kolozsvárott. 1904-ben lépett a színpályára és több vidéki társulatnál mint epizódistá is kitűnt. Később mint szavaló a fővárosban előnyösen mutatkozott be. — Neje: Gáspár Sarolta, színésznő, sz. 1890 dec. 13.-án, Kolozsvárott. Tanítónőnek készült, majd 1907-ben a színpályára lépett. Leányuk: Sz. Ida, színésznő, sz. 1908 febr. 21.-én, Kapuvárott. Mint kiváló táncosnő és táncoktató tűnt fel. (Erődi Jenő)

Szombathelyi színészet. Szombathelyen 1818-ban tartottak hivatásos színészek magyar színelőadást, a Szarvasvendéglőben. (A társulat tagjai ismeretlenek.) 1819-ben Kilényi Dávid játszott. Köztük volt: Láng Ádám, Déryné, Pály Elek, Szentpétery, Etsedi Jozefa stb. 1820-ben Déryné ismét szerepel itt. 1821 máj. 6.-án Balogh István járt Szombathelyen. 25 előadást tartott. (1827 IV. 5. és 1832 nyarán újra eljött.) 1825 júl. havában a „Nemzeti Színjátszó Társaság” néven szereplő társulat vonult be Szombathelyre. 1828-ban Komlóssy Ferenc székesfehérvári társulata játszott. Ő alakította meg a „Dunántuli színtársulat”-ot és a megye 1200 frttal támogatta. 1832-ben újra Komlóssy Ferenc jött ide, aki egy színházzá átalakított teremben tartotta előadásait. 1834 szept. havában újra vannak Szombathelyen színészek, ekkor is Komlóssy az igazgató. Tagjai közül a „Honművész” (1834. 78. sz.) felemlíti a következőket: Pergő, László, Szakácsy, Fekete, Király, Könyves, Döme, Ungi, Horváth, Nagy, Hubenay, Gál. Tíz év után Kétszery József az igazgató. (1844 aug. elején. Lásd: „Életképek”, 1844. II. köt. 292. old. és „Honderű”, 1844. 9. sz. 148. old.) 1845 jan. havában itt játszik Pázmán Mihály tár-

sulata, aki 1850 jun. havában a Rumi utcában levő Holzheim-féle ház udvarán épült színpadon tartotta előadásait. — 1858 jan. havában Szöllősy társulata kapott játszási engedélyt. („Napkelet”, 1858. 7. sz.) 1864-ben Mezei Pauer Antal iniciatívájára megindult a mozgalom egy állandó színház felépítése iránt. 1864 jun. 26.-án Szigeti Imre, 1865 jan. havában Budai József, májusban Bényei István kezd játszani. Miután az állandó színházhoz szükséges tőke még nem volt együtt, a színháztelken ideiglenes színpadot építettek, mely 1865 jun. 17.-én nyílt meg, Bényei István igazgatása alatt. („Bibor és gyász”, „Férj az ajtó előtt”, „Villám Bandi”, „Leánykérés falun” c. darabok kivonatával.) 1867 nyarán a Nemzeti Színház ad hoc társulata 5 előadást tartott. (Igazgató: Szerdahelyi Kálmán.) 1871 elején Balogh Alajos társulata működött itt; aug. 3.-án Bokody Antal, 1872 nov. havában Szuper Károly, 1875 jun. havában Nagy Lujza az igazgató; őket követi: Vezéry Ödön 1876, Miklóssy Gyula 1878, u. e. évben: Szuper Károly és Molnár György, Geröffy Andor 1879. — 1880. aug. 19.-én az új színházat Beödy Gábor győri társulata Prielle Kornélia és Márkus Emilia közreműködésével és a „Proletárok” előadásával nyitotta meg. A prologust Márkus Miklós írta és Márkus Emilia szavalta. A színház építési költsége: 62.565 frt. Elfért benne 500 néző. Az első előadás jövedelme: 565 frt. 40 kr. — A színházat Hausmann Alajos építette, renaissance stílusban. Az ezutáni igazgatók: Beödy Gábor (1882), Bokor József (1882), Geröffy Andor (1882), Bokody Antal (1883), Mándoky Béla (1884—5), Jakab Lajos (1886), Szabadhegyi Aladár (1887), Sággy Zsigmond (1887—88.), Pozsony-temesvári társulat (1888), Hubay Gusztáv (1888), Székesfehérvári társulat (1892—2), Monori Sándor (1893), Komjáthy János (1894—6), Veszprémi Jenő (1894), Dobó Sándor (1895), Szalkai Lajos (1897), Csóka Sándor (1897), Somogyi Károly (1898—99), Halmay Imre (1901—2), Balla Kálmán (1902—3), Kúnhegyi Miklós (1902), Micsey F. György (1903—4), Nádassy József (1905—6), Szalkai La-